

రాజస్థాన్ రాష్ట్రం
వర్యాన్
దినేష్ కుమార్ భర్తీ
జనవరి 20, 1997

[కె.రామస్వామి మరియు జి.టి.నానావతి న్యాయమూర్తులు]

సేవారంగ న్యాయ శాస్త్రం:

రాజస్థాన్ సర్వీస్ రూల్స్, 1951:

నియమాలు 6 (బి) (3) 23ఎ, 25 - తాత్కాలిక ఉపాధ్యాయుల నియామకము-
క్రమబద్ధీకరణ - ప్రతివాదిని శాశ్వత నియామకానికి తగినవాడు కాదని స్మీనింగ్ కమిటీ
గుర్తించింది - సేవల నుండి తొలగించుట - డిక్రీ ఇచ్చిన విచారణ కోర్టు తీర్పును, అప్పీలేట్ కోర్టు
ద్రువీకరించినది - ఉన్నత న్యాయస్థానం [హైకోర్ట్] కాల పరిమితి దాటినది అన్న ప్రాతిపదికన
రెండవ అప్పీలు కొట్టివేసింది - అప్పీలు రాగా తేల్చినది, శాశ్వత నియామకానికి అర్హత లేదని
ధృవీకరించడానికి పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్లో సంప్రదింపులు అవసరం అయినపుడు మూడు నెలల
వ్రాతపూర్వక నోటీసు అవసరం - ప్రతివాదికి విషయంలో, సమ్మతి అవసరం లేదు - అందువల్ల
దిగువ కోర్టుల అభిప్రాయం స్పష్టంగా తప్పు - ఆలస్యం కారణంగా అప్పీలు కొట్టివేయడంలో
ఉన్నత న్యాయస్థాన తీర్పు సరైనది కాదు.

సివిల్ అప్పీలేట్ న్యాయనిర్ణయాదికారపరిధి: సివిల్ అప్పీల్ నెం. 349/1997.

1992 నాటి రెండవ అప్పీలు [ఎస్ .ఎ].నెం.175 లో రాజస్థాన్ ఉన్నత న్యాయస్థానం
యొక్క 4.11.92 నాటి తీర్పు మరియు ఉత్తర్వునుండి.

అప్పీలుదారు తరపున అరుణేశ్వర్ గుప్తా.

ప్రతివాది కోసం ఇంద్ర మక్వానా.

కోర్టు యొక్క ఈ క్రింది ఉత్తర్వు వెలువరించ బడింది:

సెలవు మంజూరు చేయబడింది.

మేము రెండు పక్షాల తరపున ఊన్న మాననీయ న్యాయవాదులను విన్నాము.

ప్రత్యేక సెలవు ద్వారా ఈ అప్పీల్ 1992 నవంబర్ 4న రాజస్థాన్ ఉన్నత న్యాయస్థానం సింగిల్ బడ్జి ఇచ్చిన తీర్పునుండి ఉద్భవించింది. గౌరవ న్యాయమూర్తి కాల పరిమితి తీరినది అన్న ప్రాతిపదికన రెండవ అప్పీల్ను తోసిపుచ్చారు. రెండు పక్షాల తరపు విద్వాంసులైన న్యాయవాదులని విన్నతరువాత, కేసును రిమాండు చేయుటకు బదులుగా, దానిన గుణగణాలు ఆధారంగా పరిష్కరించవచ్చని మేము భావిస్తున్నాము. ప్రతివాదిని 1970 సెప్టెంబరు 30న తాత్కాలిక ప్రాతిపదికన ఉపాధ్యాయుడిగా నియమించారు. తాత్కాలిక ఉపాధ్యాయుల సేవలను క్రమబద్ధీకరించడానికి ఏర్పాటు చేసిన స్ట్రీనింగ్ కమిటీ ప్రతివాదిని శాశ్వత ఉద్యోగిగా ధృవీకరించడానికి సబబువాడు కాదని కనుగొంది. దాని ఆధారంగా, 1974 మే 8న తొలగింపు ఉత్తర్వు జారీ చేయబడింది. దీనిని దావాలో [నూట్స్] సవాలు చేశారు. చివరకు, ఇది ట్రయల్ కోర్టు మరియు అప్పీలేట్ కోర్టులో డిక్రీ ధ్రువీకరణ ద్వారా నిర్ణయించబడినప్పుడు, ఉన్నత న్యాయస్థానం కాల పరిమితి అయిపోయిందన్న ఆధారంగా రెండవ అప్పీల్ను కొట్టివేసింది. రాజస్థాన్ సర్వీస్ రూల్స్, 1951 లోని రూల్ 23వ పై జిల్లా న్యాయమూర్తి ఆధారపడుతూ, రూల్ 23వ ప్రకారం సేవను రద్దు చేయడానికి ముందస్తు నోటీసు ఇవ్వలేదని పేర్కొన్నారు. కాబట్టి ఈ ఉత్తర్వు శాసనముపరంగా చెడ్డది. నిబంధనలలోని రూల్ 6 (బి), (3) ఈ విధంగా తెలియచేస్తుంది:

“ రూల్ 6 (బి) (3) - ఈ క్రింది గ్రేడ్ పోస్టులలో దేనినైనా కలిగి ఉన్న వ్యక్తి, B, C, D, E మరియు F సెక్షన్లలో లేదా సెక్షన్ "A" లోని ఏదైనా పోస్టులను 31.12.1972 యొక్క షెడ్యూల్లో కలిగిఉండు/అధికారిక/కలిగిఉండు హోదాలో కలిగి ఉండి, నిరంతరం ఆ పోస్టును కలిగి ఉండి, లేదా ఈ పోస్టులలో దేనినైనా కలిగి ఉండి, కానీ వేరే చోట తన డిప్యూటీషన్ కోసం, 15-12-1971 నాటికి ఆరు నెలలకు తక్కువ కాకుండా, ఈ (సవరణ) నిబంధనలను ప్రచురించిన తేదీన పనిచేస్తూ, అతను నేరుగా నియామకం కోసం లేదా పదోన్నతి కోసం లేదా నియమించిన అర్హతల కోసం నియమాలలో సూచించిన అర్హతలను కలిగి ఉంటే, అటువంటి పోస్టుకు తన అనుకూలతను నిర్ణయించడానికి, రూల్ 25లో సూచించిన కమిటీ ద్వారా పరీక్షించబడాలి, దీని ఆధారంగా అతను తాత్కాలిక లేదా అధికారిక లేదా తాత్కాలిక హోదాలో నియమించబడ్డాడు.”

రూల్ 25 ప్రకారం, క్రమబద్ధీకరణకు తాత్కాలిక ఉపాధ్యాయుల సానుకూలతను నిర్ణయించడానికి స్ట్రీనింగ్ కమిటీని నియమించారు. పైన పేర్కొన్న నియమం పర్యవసానంగా, 1971 డిసెంబర్ 15 నాటికి ఆరు నెలలకు తక్కువ కాకుండా నిరంతరం ఆ పదవిని నిర్వహించిన లేదా అధికారిక ప్రాతిపదికన లేదా కలిగిఉండు హోదాలో ఉన్న వ్యక్తులను నియమాల సవరణ ప్రచురణ తేదీ నాటికి పనిచేస్తున్న వారిని స్ట్రీనింగ్ కమిటీ పరిగణించింది. ప్రత్యక్ష నియామకానికి లేదా పదోన్నతి కోసం లేదా వారు తాత్కాలిక లేదా అధికారిక లేదా తాత్కాలిక హోదాలో నియమించబడిన పోస్టులు సూచించిన అర్హత కోసం రూల్ కింద సూచించిన అర్హతను కలిగి ఉంటే, పోస్టులకు వారి సానుకూలతను నిర్ణయించడానికి రూల్ 25 కింద ఏర్పాటు చేసిన కమిటీ ద్వారా వారిని పరీక్షించాల్సి ఉంటుంది. ఒప్పుకున్నట్లుగా 1974లో రూల్ 25 కింద ఈ కమిటీని ఏర్పాటు చేయబడినది మరియు ప్రతివాది ధృవీకరించడానికి సానుకూలుడు కాదని అనే నిర్ణయానికి ఆ కమిటీ వచ్చింది. రూల్ 23ఎ ను 1981 జూలై 10 నుండి అమలయ్యేటట్లు [డబ్ల్యు.ఇ.ఎఫ్.] లో చేర్చారు. రూల్ 23ఎ (2) క్రింది విధంగా ఉంది:

“ మూడు సంవత్సరాలకు పైగా నిరంతర ప్రభుత్వ సేవలో ఉండి, వయస్సు, అర్హతలకు సంబంధించి సానుకూలతను సంతృప్తి పరచిన తాత్కాలిక ప్రభుత్వ ఉద్యోగి సేవ ఈ పదవికి సూచించబడి, రాజస్థాన్ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్లో, సంప్రదింపుల ద్వారా నియమించబడినట్లైన నియామకానికి మూడు నెలల ఏ సమయంలోనైనా ప్రభుత్వ ఉద్యోగి నియామక అధికారికి వ్రాతపూర్వకంగా లేదా ప్రభుత్వ ఉద్యోగికి నియామక అధికారి ఇచ్చిన నోటీసు ద్వారా రద్దు చేయవలసి ఉంటుంది:

అయితే, అటువంటి ఏ ప్రభుత్వ ఉద్యోగి సేవను వెంటనే రద్దు చేయవచ్చని, అటువంటి పదవీ విరమణపై ప్రభుత్వ ఉద్యోగి తన వేతనం మరియు నోటీసు వ్యవధికి భత్యాల మొత్తానికి సమానమైన మొత్తాన్ని అదే రేటుతో క్లెయిమ్ చేయడానికి అర్హులు, ఆ సమయంలో అతను తన సేవ ముగింపుకు వెంటనే, అటువంటి నోటీసు మూడు నెలల కంటే తక్కువగా ఉన్న కాలానికి ద్రా చేసుకుంటానికి అర్హుడు.”

అందువల్ల, రూల్ 23 (2) (ఎ) పర్ సే వర్తించదు. కాకపోతే, పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ సంప్రదింపులు జరిపే కేసుకు అవసరం మరియు పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ ప్రభుత్వ ఉద్యోగిని

ధృవీకరించడానికి అర్హత లేదని భావించి కనుగొంటే ఇది వర్తిస్తుంది. అటువంటి సందర్భంలో, మూడు నెలల వ్రాతపూర్వక నోటీసు ఇచ్చిన తర్వాతే సేవలను రద్దు చేయవచ్చు. ఈ విషయంలో స్మినింగ్ కమిటీని ఏర్పాటు చేశారు. ఇది స్పష్టంగా పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ యొక్క సమ్మతిని పొందడం కోసం సెక్షన్ 23 ఎ కింద కవర్ చేయబడిన కేసు కాదు. ఆ పరిస్థితులలో, దిగువ కోర్టుల అభిప్రాయం స్పష్టంగా తప్పు. ఆలస్యం కారణంగా అప్పీలు కొట్టివేయడంలో ఉన్నత న్యాయస్థానం తప్పు చేసింది.

తదనుగుణంగా అప్పీల్ అనుమతించబడుతుంది. దిగువ కోర్టుల ఉత్తర్వు పక్కన పెట్టబడింది. ఖర్చులు లేవు.

అప్పీల్ అనుమతించబడింది.